

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Латвійський університет природничих наук і технологій (Латвія)
Лейбніц інститут аграрного розвитку країн з перехідною економікою (Німеччина)
Ліверпульський університет імені Джона Мурса (Велика Британія)
Університет Фоджі (Італія)
Університет Менделя в Брно (Чехія)
Білоцерківський національний аграрний університет (Україна)
Державний торговельно-економічний університет (Україна)
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (Україна)
Миколаївський національний аграрний університет (Україна)
Національний університет харчових технологій (Україна)
Сумський національний аграрний університет (Україна)

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної конференції
«ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ:
ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ РІШЕНЬ»
присвячену 75-річчю економічного факультету НУБіП України**

**16-17 вересня 2026 року
м.Київ, Україна**

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Латвійський університет природничих наук і технологій (Латвія)
Лейбніц інститут аграрного розвитку країн з перехідною економікою (Німеччина)
Ліверпульський університет імені Джона Мурса (Велика Британія)
Університет Фоджі (Італія)
Університет Менделя в Брно (Чехія)
Білоцерківський національний аграрний університет (Україна)
Державний торговельно-економічний університет (Україна)
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (Україна)
Миколаївський національний аграрний університет (Україна)
Національний університет харчових технологій (Україна)
Сумський національний аграрний університет (Україна)

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
«ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ:
ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ РІШЕНЬ»
присвячену 75-річчю
економічного факультету НУБіП України

УДК 33-043.96(477):001.8

Редакційна колегія: *Музиченко А.О., Тітенко З.М., Бунтова Н.В., Жарікова О.Б., Кириченко Н.В., Мисків Л.П., Якимовська А.В.*

ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ РІШЕНЬ: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 16-17 вересня 2026 р. Київ: НУБіП України, 2026. 660 с.

У збірнику викладено матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ РІШЕНЬ» (16-17 вересня 2026 р., м. Київ).

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

УДК 33-043.96(477):001.8

© Автори статей, 2026

© НУБіП України, 2026

Марчук У. СОЦІАЛЬНИЙ ВЕКТОР ESG-ЗВІТНОСТІ	507
Мельянюкова Л. СПРОЩЕНІ ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ПЕРЕВАГИ ТА ПРИХОВАНІ РИЗИКИ	510
Миськів Л. ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	513
Музиченко А. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	516
Мулик Т. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ СИСТЕМНИХ РОЗРИВІВ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ АГРОБІЗНЕСУ	520
Овчарик Р. РОЛЬ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТУ У ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАННЯХ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	524
Овчарук В. КОНТРОЛЬ ВИРОБНИЧО-ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПТАХІВНИЦТВА: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	527
Павелко О. MANAGEMENT REPORTING OF CONSTRUCTION COMPANIES	530
Парасій-Вергуненко І. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ФІНАНСОВОМУ АНАЛІЗІ	533
Пилипчак А. ФУНКЦІОНАЛЬНА КЛАСИФІКАЦІЯ ОБОРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТА ФІНАНСОВОМУ КОНТРОЛІ	536
Подольняк О. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБ'ЄКТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ПРОЦЕСІ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	539
Примаченко О. ОБЛІК АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ У КОНТЕКСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕІНТЕГРАЦІЇ ВETERANІВ ТА РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ГРОМАД	542
Рилєєв С., Столяр Л. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ	545
Симанюк О. ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	549

Рилєєв С.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ORCID ID: 0000-0002-2058-1004

Столяр Л.,

к.е.н., заступник генерального директора з обліку, фінансів та статистики –

головний бухгалтер ТДВ «Чернівецький хімзавод»

ORCID ID: 0000-0001-9434-2607

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах трансформації економічного середовища України ефективність функціонування підприємств дедалі більше залежить від здатності своєчасно ідентифікувати, оцінювати та мінімізувати податкові ризики (ПР).

Динамічні зміни податкового законодавства, цифровізація податкового адміністрування, впровадження ризик-орієнтованого підходу до податкового контролю та посилення вимог до прозорості господарської діяльності обумовлюють необхідність удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управління ПР. За таких умов ПР доцільно розглядати не лише як загрозу виникнення фінансових втрат або застосування штрафних санкцій, а як один із ключових чинників стратегічного розвитку підприємства, що потребує системного аналізу та прогнозування [1].

Такий підхід відповідає сучасним принципам корпоративного управління, відповідно до яких ПР мають оцінюватися безперервно, а результати аналізу використовуватися під час формування стратегії розвитку підприємства [2].

Разом із цим сучасна практика управління підприємствами свідчить, що дотримання вимог законодавства саме по собі не гарантує мінімізації ПР. Підприємства повинні здійснювати постійний моніторинг змін нормативно-правової бази, оцінювати їх можливий вплив на фінансові результати діяльності та формувати власну систему превентивного управління ризиками.

Одним із ключових напрямів розвитку податкового адміністрування є цифровізація процедур контролю, удосконалення ризик-орієнтованого підходу

та підвищення рівня добровільного виконання податкових зобов'язань. Це свідчить про поступовий перехід від фіскальної моделі контролю до аналітичної моделі управління ПР, що потребує активного впровадження сучасних інформаційних технологій та розвитку внутрішніх систем контролю на підприємствах.

Водночас оцінка ПР повинна здійснюватися не лише з позиції контролю, а й як елемент стратегічного аналізу (СА) діяльності підприємства. Стратегічний аналіз забезпечує комплексне дослідження зовнішніх і внутрішніх факторів, які можуть впливати на податкову безпеку суб'єкта господарювання. До таких факторів належать зміни податкової політики держави, макроекономічні тенденції, цифровізація бізнес-процесів, структура капіталу, фінансові результати діяльності, система внутрішнього контролю та рівень податкової дисципліни.

Отже, стратегічний податковий аналіз – це інформаційно-аналітичний процес оцінки ПР, що поєднує податковий та фінансовий аналізи, стратегічне планування, податковий консалтинг (ПК), комплаєнс тощо в системі прогнозування майбутніх податкових наслідків внаслідок прийняття управлінських рішень.

СА ПР доцільно визначати як інтегровану систему дослідження факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, що забезпечує прогнозування можливих податкових загроз, оцінку їхнього впливу на фінансовий стан підприємства та формування управлінських рішень щодо їх мінімізації. Він акцентує увагу на превентивному характері аналітичної роботи, основною метою якого є попередження негативних наслідків, а не лише реагування на вже допущені порушення.

ПК створює передумови для своєчасного виявлення ризикових господарських операцій, оцінювання можливих фінансових наслідків їх здійснення та розроблення рекомендацій щодо мінімізації потенційних втрат. Водночас його ефективність безпосередньо залежить від якості аналітичної інформації, яка формується в системі бухгалтерського обліку та звітності,

фінансового аналізу та внутрішнього контролю. Саме тому інформаційно-аналітичне забезпечення доцільно розглядати як основу функціонування сучасної системи управління ПР.

Для оцінювання ПР підприємств пропонуємо використовувати комплексний аналітичний підхід, який поєднує методи стратегічного, фінансового та податкового аналізу. Такий підхід дозволяє враховувати не лише поточний стан виконання податкових зобов'язань, але й перспективні зміни зовнішнього середовища, що можуть впливати на фінансову стійкість та платоспроможність суб'єкта господарювання (табл. 1).

Таблиця 1. Складові комплексної аналітичної оцінки ПР підприємства

Складова	Аналітичний інструментарій	Очікуваний результат
Стратегічний аналіз	SWOT-аналіз, PEST (PESTLE) – аналіз, аналіз регуляторного середовища, матриця оцінювання ПР, метод «стратегічні карти (BSC)» та картування процесів (Process Mapping)	Виявлення довгострокових ризиків та системи факторів, які їх визначають
Фінансовий аналіз	Аналіз податкового навантаження, коефіцієнтний аналіз	Визначення ризикових зон
Податковий аналіз	Аналіз податкової звітності, податкового боргу, результатів перевірок, структури податкових платежів	Кількісне оцінювання податкових ризиків
Податковий консалтинг	Податкове планування, податковий комплаєнс, внутрішній аудит, консультаційний супровід	Розроблення заходів щодо мінімізації ризиків
Моніторинг	Система ключових показників (KPI), цифрові аналітичні панелі	Постійне відстеження рівня податкової безпеки

Джерело: сформовано авторами

У цьому контексті (табл. 1) ПК виступає не лише консультаційною послугою, а комплексним аналітичним інструментом підтримки управлінських рішень. Його функціональне призначення полягає у визначенні можливих податкових наслідків альтернативних варіантів розвитку підприємства, оцінюванні впливу інвестиційних проєктів на податкове навантаження, аналізі договірної політики, супроводі процедур податкового планування та розробленні рекомендацій щодо підвищення рівня податкової безпеки. Завдяки цьому податковий консалтинг інтегрується із системою СА, забезпечуючи

інформаційну підтримку прийняття управлінських рішень як у короткостроковій, так і у довгостроковій перспективі.

За сучасних умов особливого значення набуває податковий комплаєнс, який доцільно розглядати як складову корпоративної системи управління. Його основною метою є забезпечення добровільного та своєчасного виконання податкових зобов'язань, мінімізація ризику виникнення податкових спорів і підвищення рівня довіри між платником податків та контролюючими органами. Ефективний податковий комплаєнс передбачає систематичний моніторинг змін законодавства, внутрішню оцінку ризикових господарських операцій, документальне підтвердження економічної сутності операцій та впровадження внутрішніх процедур контролю.

Таким чином, сучасна система оцінювання ПР повинна ґрунтуватися на інтеграції СА, фінансової аналітики, ПК, комплаєнсу та цифрових технологій управління. Комплексне використання зазначених інструментів забезпечує підвищення якості інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством, сприяє своєчасному виявленню потенційних податкових загроз, мінімізації фінансових втрат і зміцненню податкової безпеки.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 груд. 2023 р. № 1218-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-natsionalnoi-stratehii-dokhodiv-do-2030-s1218-271223> (дата звернення: 28.07.2026).

2. ISO 31000:2018. Risk management : Guidelines. Geneva : International Organization for Standardization, 2018. 16 p. URL: <https://www.ler.uam.mx/Calidad-UAML/wp-content/uploads/2025/02/ISO-31000-2018.pdf> (date of access: 29.07.2026).